

DAS 7 opdateres til den nyeste version af DANDAS (version 2.3.1)

En ny version af DAS 7 er netop uploadet til www.dasfamily.dk. Herfra kan alle vores DAS 7-brugere frit downloade den nyeste DAS 7

Har I allerede DAS 7 i jeres forsyning, er det blot at klikke ind på www.dasfamily.dk, logge på og herefter downloade den seneste version af DAS 7.

Har I endnu ikke DAS 7, så kontakt NIRAS og hør mere om, hvad der skal til, for at også I kan arbejde med den nyeste version af både DAS 7 og DANDAS.

Hvad betyder det, at DAS 7 opdateres?

Når DAS 7 opdateres til en nyere version af DANDAS, sker der en ændring af strukturen af den centrale database, hvor alle kloakdata gemmes. Det kan f.eks. betyde, at man nu kan registrere helt nye data, eller at der er tilføjet nye koder, som kan anvendes fremover.

Hvorfor opdatere?

Siden DANDAS blev lanceret i 2004, er datamodellen taget i anvendelse, og som det så ofte viser sig, er der funktioner, der skal ændres eller tilrettes. Derfor er DANDAS blevet rettet til i flere omgange - nogle gange med store rettelser, som det var tilfældet med version 2.2.1; andre gange med mindre rettelser som i version 2.3.1.

Ændringerne i DANDAS version 2.3.1, som langt hen ad vejen skyldes et ønske fra tv-branchen, skal være med til at sikre, at levering af tv-inspektionsfiler kan ske så gnidningsløst som muligt.

Er det besværligt at opdatere?

Svaret er NEJ! Det eneste, der kræves, er, at man via DAS 7 TOOL vælger menuen "Konverterer DANDAS databasen til nyeste version" og klikker på "Konvertering". I løbet af få sekunder er databasen opdateret til en DAS 7, DANDAS

Download ny version fra www.dasfamily.dk

version 2.3.1. (For alle eventualiteters skyld anbefaler vi dog altid, at der tages en backup af databasen inden opdateringen, så den oprindelige database kan genskabes).

Hvad med gamle data, der endnu ikke er indlæst?

De data, der endnu ikke er indlæst i DAS 7, kan selvfølgelig fortsat indlæses.

Findes data som XML-filer (DANDAS version 2.1.1 eller 2.2.1), indlæses de blot via DAS 7 TOOL. Data i de gamle DAS 4- og DAS 5-format konverteres først til XML-filer i DAS 7 TOOL og importeres herefter, ligeledes via DAS 7 TOOL.

Yderligere oplysninger

Fagchef Dorte Juul Sørensen
NIRAS Aalborg
direkte tlf. 9630 6541
uls@niras.dk

DAS Share – et nyt medlem i DAS family®

NIRAS har udviklet et nyt program, som kan distribuere afløbsdata til alle relevante brugere i organisationen

Med DAS Share får byggesagsbehandlere adgang til kloakdata i det GIS-værktøj, de normalt arbejder i

De nye kommuner og forsyningsselskaber har fokus på at skabe en stærk organisation, hvor alle medarbejdere har let og intuitiv adgang til alle relevante oplysninger på tværs.

Relevante data til relevante brugere

Et eksempel er behovet for at kunne anvende data, der er registreret i DANDAS, uden at kende til brugen af meget specialiserede fagprogrammer. Det behov findes bredt i kommunernes tekniske forvaltning, f.eks. hos byggesagsbehandlere, driftsmedarbejdere og i kundeservice. Der er således behov for både at beskytte data og at stille alle relevante data til rådighed for dem, der har brug for de pågældende data i deres daglige arbejde.

Afløbsdata for borgere og byggesagsbehandlere

Med det nyudviklede program DAS Share kan byggesagsbehandlere opnå

adgang til fuldt opdaterede kloaktemaer i det GIS-værktøj, de normalt arbejder i. Ligeledes vil borgere via kommunens eller forsyningsselskabets hjemmeside kunne søge og finde relevante oplysninger om kloaksystemet.

Integrerbart overalt med DANDAS

De fleste forsyninger har efterhånden skiftet til et DANDAS-ledningsregistreringssystem, f.eks. DAS 2005 eller DAS 7. Med det nye DAS Family-medlem, DAS Share, har NIRAS udviklet et program, der med faste intervaller kan distribuere relevante afløbsdata til alle i hele organisationen.

DAS Share kan integreres i organisationer, der har konverteret til DANDAS - uanset hvilket program der iøvrigt anvendes til ledningsregistrering. Ligeledes kan DAS Share anvendes sammen med en DANDAS-database, der ligger i enten Oracle eller SQL Server.

Yderligere oplysninger

Læs mere om DAS Share på side 3 eller kontakt

GIS-konsulent Martin Brandi
NIRAS Aalborg
Direkte tlf. 9630 6540
Mobil 3016 9261
mab@niras.dk

Lad afløbsdata gøre mere gavn med DAS Share

Ikke alle i organisationen kan være eksperter i anvendelse af DANDAS-fagprogrammerne, men i en kommunal organisation har mange medarbejdere brug for se afløbsforholdene og anvende de specifikke oplysninger.

Mulighederne er mange med DAS Share:

- Afløbsdata kan sammenstilles med andre temaer i en desktop-GIS ved sagsbehandling.
- Driftspersonalet kan via WebGIS zoome til en bestemt adresse og se aktuelle afløbsdata. Afløbsdataene kan

således medbringes i marken med en mobil enhed som pc, PDA eller en mobiltelefon.

- DAS Share kan udstille relevante DANDAS-temaer til borgere, hvor oplysninger om placering af bl.a. skelbrønde kan vises via hjemmesiden. Derved reduceres antallet af borgerhenvendelser, og service-niveauet højnes.

KMD har beregnet de gennemsnitlige omkostninger ved borgerbetjening:

Borgeren møder op på forvaltningen 250 kr.

Borgeren retter telefonisk kontakt 45 kr.

Borgeren benytter web-selvbetjening 5 kr.

Hvilken version af data skal man bestille?

Når der bestilles nye opmålinger, brøndrapporter eller tv-inspektioner, er det vigtigt, at data leveres i det rigtige format. Men hvilket format er det nu lige, der skal bestilles? Og hvordan kontrolleres, om det er det rigtige format, der er leveret?

Når vi taler DANDAS, anvendes forskellige betegnelser. Det er derfor vigtigt at have kendskab til, f.eks. hvilken programversion data skal læses ind i og hvilket DANDAS format (og namespace), det skal leveres i.

Har du et følgende af følgende programmer, skal du bestille:

DAS version	DANDAS version	XML-namespace
DAS 2002	(DAS 5)	-
DAS 2005 v. 6.2.2.4	DANDAS v.2.1	http://danva.dk/xml/schemas/das/2005/5/31 http://danva.dk/xml/schemas/das/2005/10/24
DAS 7 v.6.2.2.5 - DAS 7 v.7.0.1	DANDAS v. 2.2.1	http://danva.dk/xml/schemas/das/2006/10/01
DAS v.7.0.2	DANDAS v. 2.3.1	http://www.danva.dk/xml/schemas/dandas/20080101

En XML-fils version fremgår af det namespace, der er angivet øverst i filen. Det kontrolleres helt enkelt ved at åbne filen i en browser eller med notebok.

Nye knudetyper i DAS 7

Med første version af DAS 7 er to gamle begreber genindført, nemlig punkter og tanke. De var ikke helt forsvundet i DAS 2005, men mange brugere har ytret ønsket at få genindført de gamle begreber, hvilket hermed er sket.

Det betyder, at der nu kan oprettes både punkter og tanke i DAS 7. Funktionen er udbygget, så de nu kan tilknyttes yderligere oplysninger, så det fremgår specifikt hvilken type punkt eller tank, det drejer sig om (i funktionsdata):

Punkter

- Uoplyst
- Afgrening
- Endepropping
- Afpropning
- Indløb til bassin/bygværk
- Udløb fra bassin/bygværk
- Overgang mellem rør og åben grøft
- Fodbøjning
- Andet

Tanke

- Uoplyst
- Samletank
- Bundfældningstank
- Septiktank
- Trixtank
- Andet

Har man tidligere registreret eksempelvis "Indløb til bassin/bygværk", "Udløb fra bassin/bygværk" eller "Ledningsende", er de ved opdatering til DAS 7 ændret til punkter af typen "Indløb til bassin/bygværk", "Udløb fra bassin/bygværk" eller "Endepropping". Og de skal findes frem på samme måde som f.eks. brønde af typen "Standardbrønd", "Rendestensbrønd" eller "Etagbrønd".

Tips & Tricks

Masseopdatering – den nemme vej til hurtig opdatering af udvalgte data

Kender du funktionen masseopdatering i DAS? Hvis ikke, så læs med her, for du har virkelig mulighed for at lette inddateringsarbejdet for både knuder (brønde) og ledninger med en række overordnede data.

Fremgangsmåden er enkel: I GIS eller i tabellen nederst i skemaet markeres de knuder eller ledninger, der skal opdateres. I tabellen, i feltet over f.eks. kategori, højreklikkes. Så er der mulighed for at masseopdatere de udvalgte knuder eller ledninger med rette kategori.

Det er selvfølgelig ikke alle typer oplysninger, der kan eller skal masseopdateres (f.eks. knudenumre eller knudetype), men en lang række datatyper kan med stor fordel opdateres på denne enkle måde.

Navn	Opland	Type	System	Kategori	Status	Etableret	Ejer
A110152	A11	Brønd	Fælles	Uoplyst	Uoplyst	01-01-1954	Kloakforsyning
A110160	A11						Kloakforsyning
A110170	A11						Kloakforsyning
A110180	A11						Kloakforsyning
A110190	A11						Kloakforsyning
A110191	A11						Kloakforsyning
A110192	A11						Kloakforsyning
A110193	A11						Kloakforsyning
A110194	A11	Brønd	Fa	Intern ledningsystem			Kloakforsyning
A110200	A11	Brønd	Fa	Stikledning			Kloakforsyning
A110210	A11	Brønd	Fa	Uoplyst			Kloakforsyning
A110220	A11	Brønd	Fa	Vandløb/kanal			Kloakforsyning
A110230	A11	Brønd	Fælles	Uoplyst	Uoplyst	01-01-1954	Kloakforsyning

Kategori
Afskærende ledning
Andet
Detailledning
Hovedledning
Intern ledningsystem
Stikledning
Uoplyst
Vandløb/kanal

Ny medarbejder i DAS family-gruppen

Teknisk assistent Lars Jørgensen blev i maj 2008 ansat i DAS family-gruppe hos NIRAS Aalborg. Lars arbejder med registrering, databehandling og konvertering.

NIRAS:
Lars Jørgensen
ljo@niras.dk

DAS family®
Oktober 2008

Redaktør (ansvh.):
Dorte Juul Sørensen

Redaktionssekretær:
Anne-Mette Kristensen

Layout:
Gitte Pedersen

Tryk:
Rosenberg Bogtryk ApS

Adresseændringer og lign.:
Anne-Mette Kristensen
tlf.: 9630 6403
e-mail: met@niras.dk

NIRAS
Vestre Havnepromenade 9
Postboks 119
9100 Aalborg
tlf. 9630 6400

Sortemosevej 2
3450 Allerød
tlf.: 4810 4200

Åboulevarden 80
Postboks 615
8100 Århus C
tlf.: 8732 3232

Buchwaldsgade 35
5000 Odense C
tlf.: 6312 1581

niras@niras.dk
www.niras.dk
www.dasfamily.dk